MERZIĆ ALMIR

Sin Huse i Hate, rođene Husović. Rođen 25.8.1970. godine u Hruštima. Po zanimanju mašinbravar. Nezaposlen. Oženjen Senadom Ćorić. Otac jednog djeteta; Amina (1994.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. 7.6.1995. godine kao pripadnik 447. oslobodilačke lahke brigade, prilikom napada Vojske RS na Porim je zarobljen i odmah ubijen. Posmrtni ostaci su mu razmijenjeni 1.4.1996. godine, a ukopan je 3.4.1996. godine u Šarića potharemu.

MERZIĆ ARMIN

Sin Ibre i Mubere, rođene Džajo. Rođen 31.1.1972. godine u Hruštima. Student druge godine Elektrotehničkog fakulteta u Tuzli. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 30.6.1993. godine. Poginuo je 12.10.1993. godine na dužnosti komandira izviđačkog voda 47. brdske brigade, na borbenom zadatku u Vrapčićima od granate HVO-a. Ukopan je 13.10.1993. godine na mostarskim Šehitlucima.

MERZIĆ HARIS

Sin Mustafe i Hidajete, rođene Hadžović. Rođen 19.7.1965. godine u Hruštima. Apsolvent na Medicinskom fakultetu u Sarajevu. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 15.6.1992. godine. Obavljajući dužnost ljekara u ambulanti u Otesu 4.12.1992. godine biva ranjen i u stanju kliničke smrti ostavljen od suboraca. U toku noći ga pronalaze nepoznati ljudi, daju mu vode, pokrivaju ćebetom i ponovo ostavljaju. Sutradan oko 14,00 sati ga pronalaze pripadnici Vojske RS sa još šest osoba. Na pitanje: "Ima li ovdje muslimana?" Haris se javlja i govori: "Ja sam musliman!", nakon čega ga odmah ubijaju a ostale šalju na razmjenu. Ukopan je 25.9.1993. godine na Šehidskom mezarju pomoćnog stadiona Koševo. Posthumno je proizveden u čin poručnika Armije R BiH.

MERZIĆ KEMAL

Sin Nazifa i Fate, rođene Ićindić. Rođen 1.6.1972. godine u Hruštima. Student Mašinskog fakulteta u Sarajevu. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 15.4.1992. godine. Poginuo je 17.2.1993. godine kao pripadnik 101. motorizovane brigade u Sarajevu, na borbenom zadatku u Azićima-Stup. Ukopan je 19.3.1993. godine u Šehidskom mezarju na pomoćnom igralištu stadiona Koševo u Sarajevu.

MILIŠIĆ EDHEM

Sin Ahmeta i Emine, rođene Duraković. Rođen 29.9.1974. godine u Borovčićima. Po zanimanju mašinski tehničar. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 16.4.1992. godine. Poginuo je 21.11.1992. godine kao pripadnik 5. motorizovane brigade u Sarajevu, na stražarskom mjestu, od snajpera koji je dejstvovao iz pravca Nedžarića sa položaja Vojske RS. Ukopan je 23.11.1992. godine u Memorijalnom centru Kovači u Sarajevu.

MILIŠIĆ MUHAREM

Sin Salke i Alke, rođene Husović. Rođen 2.1.1947. godine u Borovčićima. Po zanimanju VKV tesar. Do rata zaposlen u GP „Vranica" Mostar. Oženjen Merkom Džemić. Otac troje djece; Senada (1973.), Senad (1975.) i Azem (1979.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 20.4.1992. godine. Poginuo je 15.7.1993. godine kao pripadnik 41. motorizovane brigade Mostar od granate prilikom napada HV i HVO-a na rejon Gnojnice-Kočine. Ukopan je 16.7.1993. godine u haremu Kočine.

MRAVIĆ DERVO

Sin Šaćira i Đulse, rođene Ćatić. Rođen 12.4.1961. godine u Žuljima. Po zanimanju VKV vozač. Do rata radio kao autoprijevoznik. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. Poginuo je 20.9.1993. godine kao pripadnik minobacačkog voda, 2. bataljona, 41. motorizovane brigade u Mostaru, od granate ispaljene sa položaja Vojske RS u stanu na Tekiji skupa sa majkom i sestrom. Ukopan je 21.9.1993. godine na mostarskim Šehitlucima.

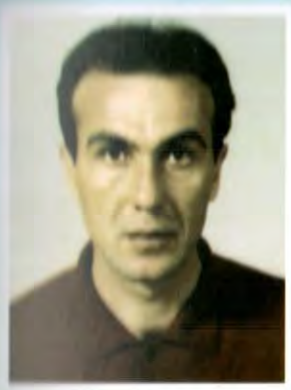

MURASPAHIĆ ATIF

Sin Osmana i Saje, rođene Baralija. Rođen 28.3.1960. godine u Nevesinju. Po zanimanju mašinbravar. Do rata zaposlen u Hercegovina-autu u Mostaru. Oženjen Dinkom Maksumić. Otac dvoje djece; Suad (1985.) i Dženita (1993.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. Ranjen je u zgradi Gimnazije 11.5.1993. godine prilikom napada HV i HVO-a na Mostar, kao pripadnik rezervnog sastava MUP-a u Mostaru. Prebačen je za Istambul u Republiku Tursku, gdje je i podlegao ranama 18.6.1993. godine. Ukopan je u haremu u Istambulu. Posthumno mu je dodijeljeno ratno priznanje „Zlatna policijska značka".

MURASPAHIĆ MIRALEM

Sin Ibre i Emine, rođene Pirušić. Rođen 20.9.1973. godine u Hruštima. Po zanimanju mašinski tehničar. Nezaposlen. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 18.4.1993. godine. Poginuo je 24.8.1993. godine kao komandir voda Samostalnog bataljona „Nevesinje" od granate HVO-a u Vrapčićima. Ukopan je 26.8.1993. godine na mostarskim Šehitlucima. Posthumno mu je dodijeljeno ratno priznanje značka „Zlatni ljiljan".

MURASPAHIĆ SALKO

Sin Nezira i Zejne, rođene Baralija. Rođen 10.6.1960. godine u Bratači. Završio Vojnu akademiju u Rajlovcu i do rata je bio aktivno vojno lice u činu kapetana. Oženjen Medinom Mehmedović. Otac dvoje djece; Said (1986.) i Derviša (1992.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 8.4.1992. godine. Poginuo je 28.7.1993. godine kao komandant 2. Viteške brigade u Sarajevu prilikom obilaska prvih linija odbrane. Ukopan je 30.7.1993. godine u Šehidskom mezarju Buća Potok u Sarajevu. Posthumno je unaprijeđen u čin pukovnika Armije R BiH, a 10.6.1994. godine dodijeljeno mu je ratno priznanje značka „Zlatni ljiljan".

MUTILOVIĆ IBRAHIM

Sin Salke i Raze, rođene Đuliman. Rođen 8.11.1951. godine u Nevesinju. Po zanimanju vozač. Do rata zaposlen u „Autoprevozu“ Mostar. Oženjen Sajom Čamo. Otac troje djece; Salko (1976.), Sunita (1980.) i Sanel (1983.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. Poginuo je 1.1.1994. godine kao pripadnik Samostalnog bataljona „Nevesinje“ na dužnosti komandira logističkog voda, od granate HVO-a za vrijeme dežurstva u bataljonu u prostorijama IV osnovne škole u Mostaru. Ukopan je 1.1.1994. godine na mostarskim Šehitlucima. Posthumno je proizveden u čin poručnika Armije R BiH.

NURKOVIĆ NEDŽAD

Sin Muje i Fahre, rođene Grizović. Rođen 22.11.1974. godine u Nevesinju. Učenik Mašinske škole u Nevesinju. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 28.11.1992. godine. Poginuo je 12.9.1993. godine kao pripadnik Samostalnog bataljona „Nevesinje“ na autobuskoj stanici u Mostaru od snajpera HVO-a. Ukopan je 13.9.1993. godine na mostarskim Šehitlucima

OMERIKA ALIJA

Sin Juse i Hatidže-Dike, rođene Kolečić. Rođen 24.2.1961. godine u Kljunima. Po zanimanju građevinski tehničar. Do rata zaposlen u G.P. „Vranica“ Mostar. Oženjen Suvadom Muraspahić. Otac jednog djeteta; Alija (1994.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 10.10.1992. godine. Poginuo je 1.1.1994. godine kao pripadnik 4. čete, 2. bataljona 41. motorizovane brigade u Mostaru, na borbenom zadatku na Šemovcu. Ukopan je 3.1.1994. godine na mostarskim Šehitlucima. 1.11.1999. godine posthumno je proizveden u čin poručnika Armije R BiH.

OMERIKA ENSAR

Sin Juse i Rahime, rođene Mehremić. Rođen 29.10.1975. godine u Kljunima. Po zanimanju mašinski tehničar. Nezaposlen. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 5.10.1992. godine. Poginuo je 9.5.1993. godine kao pripadnik 4. čete, 2. bataljona 41. motorizovane brigade u Mostaru, prilikom napada HV i HVO-a na komandu 4. korpusa Armije R BiH u zgradi „Vranica“. Nakon što je razmijenjen ukopan je 6.4.1995. godine na mostarskim Šehitlucima.

OMERIKA ELDAR

Sin Ibre i Šaćire, rođene Mutilović. Rođen 4.11.1973. godine u Mostaru. Po zanimanju ekonomski tehničar. Nezaposlen. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 5.10.1992. godine. Ubijen je 10.5.1993. godine kao pripadnik 4. čete, 2. bataljona, 41. motorizovane brigade u Mostaru, na petom spratu u zgradi „Vranica", prilikom napada HV i HVO-a na komandu 4. korpusa Armije R BiH. Privremeno je bio ukopan u haremu na Balinovcu, a nakon što je razmijenjen ukopan je 28.11.1994. godine u Šarića potharemu.

OMERIKA FADIL

Sin Huse i Nefize, rođene Bojčić. Rođen 2.3.1954. godine u Kljunima. Završio Vojnu vazduhoplovnu akademiju u Zadru 1976. godine i do rata kao major bio u aktivnoj vojnoj službi. Oženjen Ifetom Džaferagić. Otac dvoje djece; Jasmin (1978.) i Aida (1979.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 4.4.1992. godine. Teško je ranjen 23.8.1992. godine na lokalitetu Marijin Dvor u Sarajevu, u činu majora, na dužnosti načelnika obavještajne službe 2. operativne grupe Sarajevo. Podlegao je ranama 30.8.1992. godine u KBC Koševo. Ukopan je 1.9.1992. godine na gradskom groblju Lav u Sarajevu.

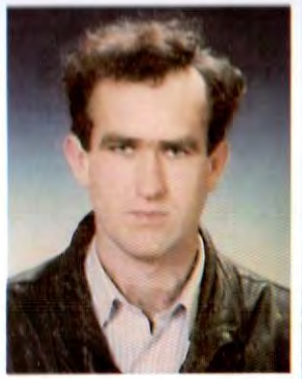

OMERIKA SENAD

Sin Muje i Šemse, rođene Duraković. Rođen 5.1.1967. godine u Kljunima. Po zanimanju elektrotehničar. Nezaposlen. Oženjen Samijom Hejub. Otac troje djece; Amela (1990.), Anela (1990.) i Selma (1993.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 15.4.1992. godine. Poginuo je 30.6.1993. godine kao pripadnik 50. mješovitog artiljerijskog diviziona (MAD) u Mostaru sa grupom minobacačlija u Bijelom Polju, prilikom deblokade Mostara. Nakon što je razmijenjen iz logora „Vojno" ukopan je 28.4.1994. godine u Šarića potharemu u Mostaru. Posthumno je 1.11.1999. godine proizveden u čin poručnika Armije R BiH.

PAJEVIĆ AHMET

Sin Muje i Teme, rođene Zolj. Rođen 1.7.1939. godine u Kruševljanima. Po zanimanju elektrotehničar. Do rata zaposlen u RO „Unioninvest" u Sarajevu. Oženjen Zinetom Jugo. Otac jednog djeteta; Amela (1969.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. Poginuo je 21.3.1993. godine kao komandir voda 4. motorizovane brigade Viteške "Butmir" iz Sarajeva na borbenom zadatku u Donjem Kotorcu. Ukopan je 22.3.1993. godine u Šehidskom mezarju Butmir u Sarajevu.

PAJEVIĆ ENVER

Sin Hasana i Zibe, rođene Razić. Rođen 2.1.1966. godine u Gornjoj
enji. Po zanimanju elektromehaničar. Do rata zaposlen u RO
atka Vuković“ u Mostaru na odjelu Održavanje mašina i mehanike.
oženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio
10.7.1992. godine. Poginuo je 14.8.1993. godine kao pripadnik
41. motorizovane brigade na borbenom zadatku u „Šantićevoj“
ci u Mostaru od snajpera HVO-a. Ukopan je 14.8.1993. godine na
starskim Šehitlucima. Posthumno je proizveden u čin poručnika
mije R BiH.

PAJEVIĆ ESAD

Sin Aziza i Mejre, rođene Abaza. Rođen 20.3.1967. godine u Kruševljanima. Po zanimanju mašinbravar. Do rata zaposlen u RO „Autoprevoz-Autoremont“ Mostar. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 14.4.1992. godine. Poginuo je 14.10.1993. godine kao pripadnik 4. muslimanske brigade u Konjicu na Ćupriji od snajpera HVO-a. Ukopan je 15.10.1993. godine na Šehidskom mezarju u Konjicu. Posthumno je proizveden u čin poručnika Armije R BiH.

PAJEVIĆ ISLAM

Sin Smaje i Pleme, rođene Feriz. Rođen 2.5.1963. godine u Kruševljanima. Po zanimanju mašinbravar. Do rata zaposlen u „Aluminijskom kombinatu“ u Mostaru. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 1.12.1992. godine. Poginuo je 23.9.1993. godine kao komandir desetine MOS-a, 41. motorizovane brigade, u „Šantićevoj“ ulici u Mostaru od snajpera HVO-a. Ukopan je 24.9.1993. godine na mostarskim Šehitlucima. Posthumno je proizveden u čin poručnika Armije R BiH.

PAJEVIĆ MIRSAD

Sin Šerifa i Munevere, rođene Meškić. Rođen 5.5.1968. godine u Gornjoj Bijenji. Po zanimanju aviolimar. Do rata zaposlen u RO „Energopetrol“ u Mostaru. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. Poginuo je 13.11.1994. godine kao pripadnik 2.bb, 449. istočnohercegovačke brdske brigade u Mostaru, na borbenom zadatku na Porimu u borbama sa Vojskom RS. Ukopan je 13.11.1994. godine u Šarića potharemu u Mostaru.

PENDAN NEDŽAD

Sin Kemala i Fatime, rođene Grizović. Rođen 16.3.1970. godine u Nevesinju. Student Mašinskog fakulteta u Mostaru. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. 24.7.1993. godine, kao pripadnik Samostalnog bataljona „Nevesinje", teško je ranjen na borbenom zadatku u rejonu Samostana u Bijelom Polju, a podlegao je ranama u Ratnoj bolnici Mostar 6.8.1993. godine. Ukopan je 6.8.1993. godine na mostarskim Šehitlucima.

PITIĆ IBRO-IBRICA

Sin Ibre i Munte, rođene Husović. Rođen 9.3.1945. godine u Kruševljanima. Po zanimanju vozač. Do rata zaposlen u RO „Gras" Sarajevo kao vozač tramvaja. Oženjen Nefom Kerić. Otac dvoje djece; Samir (1971.) i Samira (1979.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 4.3. 1992. godine. Nakon što je treći put ranjen podlegao je ranama 20.8.1992. godine kao pripadnik 10. brdske brigade u Sarajevu. Ukopan je 22.8.1992. godine u Memorijalnom centru Kovači u Sarajevu.

PLOSKIĆ MUJO

Sin Smaje i Zejne, rođene Dedović. Rođen 14.3.1951. godine u Presjeci. Po zanimanju elektrotehničar visokog napona. Do rata zaposlen u RO „Izgradnja“ u Konjicu. Oženjen Zulejhom Sinanović. Otac četvero djece; Dženan (1974.), Dženita (1977.), Mithat (1986.) i Medina (1986.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 15.4.1992. godine. Poginuo je 9.10.1994. godine kao pripadnik 43. brdske brigade u Konjicu na borbenom zadatku od minobacačke granate ispaljene sa položaja Vojske RS prilikom oslobađanja „Bukovih Glava“, rejon Džajića. Ukopan je 10.10.1994. godine na Šehidskom mezarju u Konjicu.

POBRIĆ ADEM

Sin Smaje i Pleme, rođene Muraspahić. Rođen 31.5.1962. godine u Sopiljima. Po zanimanju stolar. Do rata zaposlen u RO „Šipad“ u Mostaru. Oženjen Sabinom Žetica. Otac dvoje djece; Armina (1989.) i Haris (1992.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 15.5.1992. godine. Poginuo je 15.7.1993. godine kao pripadnik 41. motorizovane brigade u Mostaru prilikom napada HV i HVO-a na Kočine, u blizini Energopetrola, na prvoj liniji odbrane. Ukopan je 16.7.1993. godine u haremu Glavica u Kočinama. Posthumno je proizveden u čin natporučnika.

POBRIĆ DŽEVAD

Sin Džafera i Habibe, rođene Šuta. Rođen 11.9.1974. godine u Sopiljima. Učenik Građevinske škole u Mostaru. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 15.4.1992. godine. Kao pripadnik 4. bataljona VP 4. korpusa Armije R BiH poslije napada HV i HVO-a na komandu 4. korpusa u zgradi „Vranica" u Mostaru pokušao se probiti na lijevu stranu grada, i u tom pokušaju se 12.5.1993. godine utopio u Neretvi. Tijelo je pronađeno u Donjoj Mahali. Ukopan je 30.5.1993. godine u haremu Dračevice u Mostaru.

POBRIĆ ISMET

Sin Halila i Saje, rođene Marić. Rođen 10.2.1954. godine u Sopiljima. Završio Osnovnu školu. Do rata zaposlen u RO „Fabrika duhana" u Mostaru. Oženjen Ćamilom Hubanić. Otac troje djece; Nermin (1978.), Admir (1979.) i Nermina (1988.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 22.6.1992. godine. Poginuo je 11.11.1994. godine kao pripadnik 41. motorizovane brigade u Mostaru, na platou Podveležja, na borbenom zadatku u operaciji „Jesen 94". Ukopan je 19.3.1995. godine u haremu Kočine u Mostaru.

POBRIĆ MUSTAFA

Sin Alije i Saje, rođene Berberović. Rođen 6.6.1945. godine u Sopiljima. Po zanimanju VKV vozač. Do rata zaposlen u RO „Autoprevoz" Mostar. Oženjen Fatimom Šuta. Otac dvoje djece; Badema (1971.) i Alija (1973.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 4.4.1992. godine. Poginuo je 16.6.1992. godine kao pripadnik 41. motorizovane brigade u Mostaru, prilikom forsiranja rijeke Neretve na lokalitetu Bunura u borbama za oslobođenje Mostara od srpsko-crnogorskog agresora. Ukopan je 26.7.1992. godine u haremu Liska u Mostaru.

REDŽIĆ EDHEM

Sin Muje i Mejre, rođene Omerika. Rođen 19.6.1973. godine u Borovčićima. Završio osnovnu školu. Nezaposlen. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. Poginuo je 21.1.1994. godine, kao pripadnik Samostalnog bataljona „Nevesinje", na Željezničkoj stanici u Mostaru. Ukopan je 24.1.1994. godine u Šarića haremu.

REDŽIĆ IGBAL

Sin Hamida i Saje, rođene Eminović. Rođen 13.6.1959.godine u Borovčićima. Po zanimanju radnik. Do rata zaposlen u fabrici akumulatora „Munja“ u Sarajevu. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 8.4.1992. godine. Poginuo je 28.11.1993. godine kao pripadnik 10. brdske brigade u Sarajevu, od granate ispaljene sa položaja Vojske RS, u ulici Hamdije Kreševljakovića kod broja 47. u blizini mosta Drvenija prilikom masakra koji se desio u 12:40 sati. Ukopan je 29.11.1993. godine u haremu Soukbunar u Sarajevu.

ŠARANČIĆ NAZIF

Sin Hamida i Muhibe, rođene Kuko. Rođen 5.10.1967. godine u Čanju-Odžak. Student Mašinskog fakulteta u Mostaru. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 24.10.1992. godine. Zarobljen je 10.5.1993. godine kao pripadnik Voda za obezbjeđenje Komande 4. korpusa Armije R BiH prilikom napada HV i HVO-a na komandu 4. korpusa Armije R BiH u zgradi „Vranica“ u Mostaru, a potom mučki ubijen. Ekshumiran je iz masovne grobnice „Rimski bunar“ na Gorancima u maju 2007. godine. Ukopan je 9.5.2008. godine na mostarskim Šehitlucima. 17.12.1996. godine posthumno mu je dodijeljeno ratno priznanje značka „ Zlatni ljiljan“.

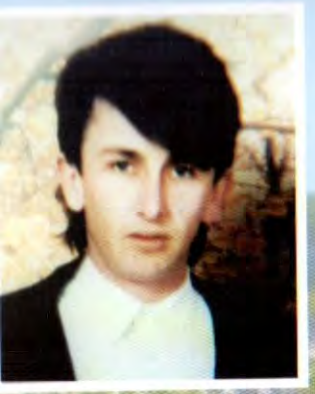

ŠEHIĆ MIRSAD

Sin Salke i Hate, rođene Ćatić. Rođen 19.4.1967. godine u Rabini. Po zanimanju staklorezac. Do rata zaposlen u GP "Rad" Mostar. Oženjen Šefikom Memić. Otac dvoje djece; Hata (1992.) i Haris (1993.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 20.6.1992. godine. Poginuo je 11.11.1994. godine kao pripadnik 41.motorizovane brigade Mostar na nepoznat način u akciji „Jesen 94" u rejonu Džihinih kuća na Ravnicama. Nakon što je razmijenjen zajednička dženaza-namaz je klanjana u Sutini, a ukopan je 29.5.1996. godine u Šarića potharemu.

ŠENDRO MEHO

Sin Osmana i Munte, rođene Obradović. Rođen 6.10.1956. godine u Hruštima. Po zanimanju mašinbravar. Do rata zaposlen u RO „Soko" Mostar. Oženjen Mirsadom Merzić. Otac dvoje djece; Arnemin (1981.) i Arnela (1983.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 7.6.1993. godine. Poginuo je 30.6.1993. godine kao pripadnik 41. motorizovane brigade u Mostaru sa grupom minobacačlija u Bijelom Polju, prilikom deblokade Mostara. Nakon što je razmijenjen ukopan je 12.4.1994. godine u Šarića potharemu.

ŠIKALO SMAIL-SMAJO

Sin Jusufa i Melće, rođene Đipa. Rođen 27.4.1967. godine u Plužinama. Po zanimanju elektrotehničar. Nezaposlen. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 5.4.1992. godine. Kao komandir čete vojne policije 2.Viteške motorizovane brigade u Sarajevu teško je ranjen 1.12.1992. godine na Sokolju iznad Rajlovca, podlegao je ranama 8.12.1992. godine u KBC Koševo. Ukopan je .12.1992. godine u Memorijalnom centru Kovači. Ranjavan je tri puta. Bio je majstor tekvandoa i pjesnik. Noć prije pogibije napisao je tihove:"Iz grudi neka toplina sine, ja neću žalit da dam život svoj za ime Bosne i Hercegovine". Na dan dženaze 9.12.1992. godine dodijeljeno mu e ratno priznanje značka „Zlatni ljiljan", a 1994. godine posthumno je odlikovan „Medaljom za hrabrost". Posthumno je, također, proizveden čin majora Armije R BiH.

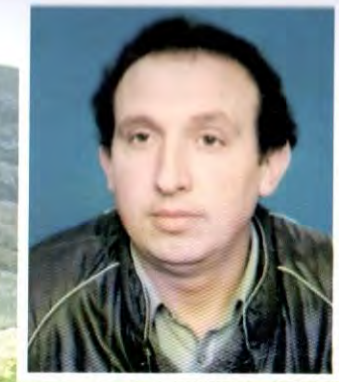

ŠITO NAZIF

Sin Hasana i Zuhre, rođene Hebib. Rođen 18.4.1954. godine u Plužinama. Po zanimanju lakirer. Do rata zaposlen u RO „Soko" Mostar. Oženjen Vahidom Đipa. Otac dvoje djece; Nermin (1976.) i Nermina (1979.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 9.4.1992. godine. Poginuo je 30.6.1993. godine kao pripadnik MUP-a R BiH CSB Mostar u Bijelom Polju, u sukobu sa HVO, prilikom deblokade Mostara. Ukopan je 3.7.1993. godine na mostarskim Šehitlucima. 6.4.1995. godine posthumno mu je dodijeljeno ratno priznanje „Zlatna policijska značka".

TINJAK EJUB

Sin Mehe i Fate, rođene Eminović. Rođen 21.3.1967. godine u Borovčićima. Završio srednju Trgovačku školu. Nezaposlen. Oženjen Kadirom Redžić. Otac jednog djeteta; Esmin (1992.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. Poginuo e 7.7.1992. godine kao pripadnik Samostalnog bataljona „Nevesinje", od granate Vojske RS u neposrednoj blizini releja na Veleži. Ukopan je 8.7.1992. godine u haremu Liska u Mostaru.

TINJAK MUSA

Sin Kasima i Hurije, rođene Moro. Rođen 8.1.1970. godine u Borovčićima. Završio Srednju vojnu školu u Sarajevu i do rata bio u aktivnoj vojnoj službi u Bjelovaru. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4. 1992. godine. Poginuo je 20.7.1995. godine prilikom oslobađanja šireg rejona sela Brda-općina Konjic kao pripadnik 2.bataljona 449. istočnohercegovačke brdske brigade. Ukopan je 22.7.1995. godine na mostarskim Šehitlucima. Posthumno je unaprijeđen u čin pukovnika Armije R BiH, a 15.4.1996. godine dodijeljeno mu je ratno priznanje značka „Zlatni ljiljan". Nosilac je i „Gazijske povelje".

TOPORAN HASAN-BRADA

Sin Arifa i Safije, rođene Smajić. Rođen 7.1.1956. godine u Žuljima. Završio osnovnu školu. Do rata zaposlen u RO „Soko-transmisije“ u Mostaru. Oženjen Zejnom Batlak. Otac dvoje djece; Amela (1985.) i Esma (1987.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. Poginuo je 6.8.1993. godine kao pripadnik 41. motorizovane brigade Mostar, na Carini od granate HVO-a. Ukopan je 7.8.1993. godine na mostarskim Šehitlucima.

TOPORAN KEMAL

Sin Ibre i Hajre, rođene Smajić. Rođen 3.8.1964. godine u Žuljima. Završio osnovnu školu. Do rata zaposlen kao NK radnik u RO „Građep“. Neoženjen. U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. Poginuo je 21.1.1993. godine kao pripadnik 442. brdske brigade, nesretnim slučajem na prvoj liniji odbrane u Vranjevićima. Ukopan je 23.1.1993. godine na mostarskim Šehitlucima.

ZLOJO AHMET

Sin Mehe i Zejne, rođene Tinjak. Rođen 8.12.1936. godine u Borovčićima. Penzioner. Oženjen Demić Ćamilom. Otac petero djece; Hasan (1965.), Hasena (1967.), Fatima (1969.), Mehmed (1972.) i Džemal (1981.). U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se 6.4.1992. godine. Ubijen je 17.1.1993. godine kao pripadnik Samostalnog bataljona „Nevesinje“, u prostorijama Merhameta „Nevesinje“ u Mostaru. Ukopan je u haremu Balinovac 18.1.1993. godine.

ŠEHIDSKA MEZARJA I HAREMI U KOJIMA SU UKOPANI POGINULI PRIPADNICI ARMIJE I MUP-a REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE SA TERITORIJE OPĆINE NEVESINJE

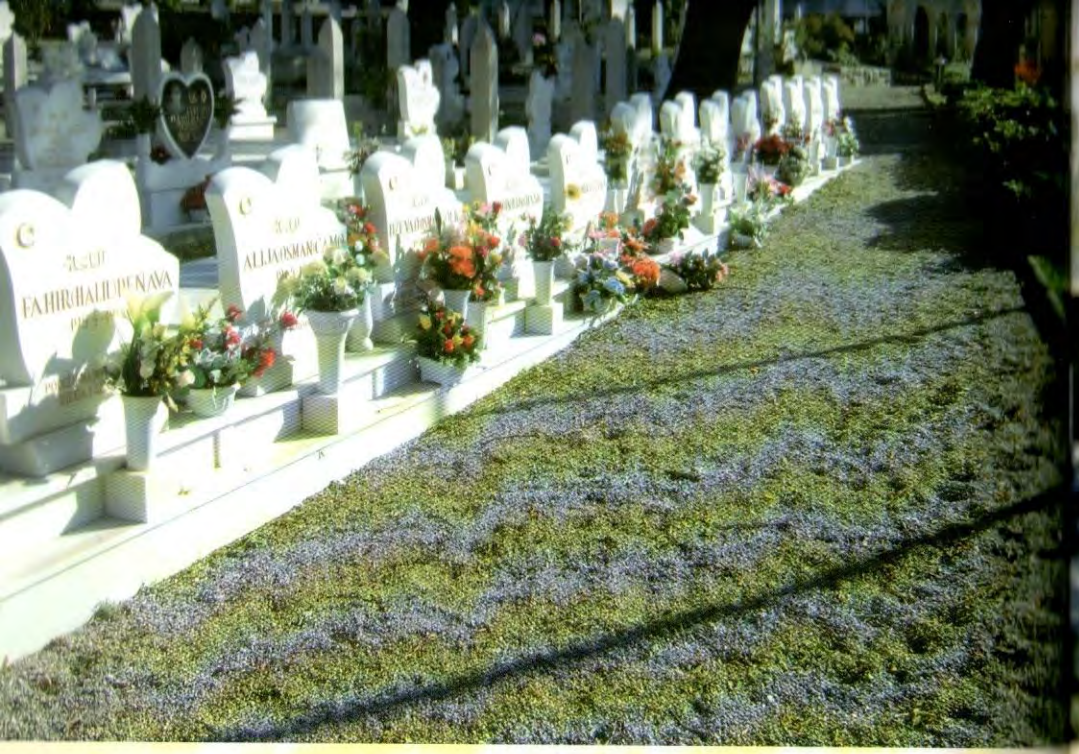

MOSTARSKI ŠEHITLUCI

Mostarski šehitluci su centralno i najveće šehidsko mezarje u Mostaru i Hercegovini. Locirano je neposredno uz Nesuh – age Vučijakovića džamiju, u narodu poznatu kao „džamiju pod lipom", na uglu Bajatove i ulice Maršala Tita. Podijeljeno je u tri dijela, a u sklopu Šehitluka se nalazi turbe i nišan podignut u znak sjećanja ubijenim mladim muslimanima. Prva ukopavanja u Šehitluke su počela krajem maja i početkom juna 1993. godine za vrijeme agresije Hrvatske vojske „Hrvatskog vijeća obrane" na Mostar.

U mostarskim Šehitlucima su ukopani: Ačkar Zulfo, Baralija Alija, Čamo Alija – Rola, Čamo Mujo, Čolić Enver – Elaga, Čolić Hakija, Čopelj Izet, Ćatić Meho, Ćehić Mirsad, Ćehić Senad, Ćorić Đenan, Ćorić Zaim, Dedović Miralem, Delić Ahmet, Droce Almir, Džemić Halil, Eminović Emajo, Gaštan Esad, Grizović Mimo, Hajdarović Enver, Hajrović Seid – Seno, Hasić Vahidin, Husović Mirsad, Jugo Amira, Jugo Miralem, Kafadar Sulejman, Kaminić Ahmet – Ahmica, Kaminić Hasan – Haso, Karapuš Mirsad, Kasumović Edin, Kevelj Jasmin, Lerić Zijo, Mahinić Mirsad, Merzić Armin, Mravić Dervo, Muraspahić Miralem, Mutilović Ibrahim, Nurković Nedžad, Omerika Alija, Omerika Ensar, Pajević Enver, Pajević Islam, Pendan Nedžad, Šarančić Nazif, Šito Nazif, Tinjak Musa, Toporan Hasan – Brada i Toporan Kemal.

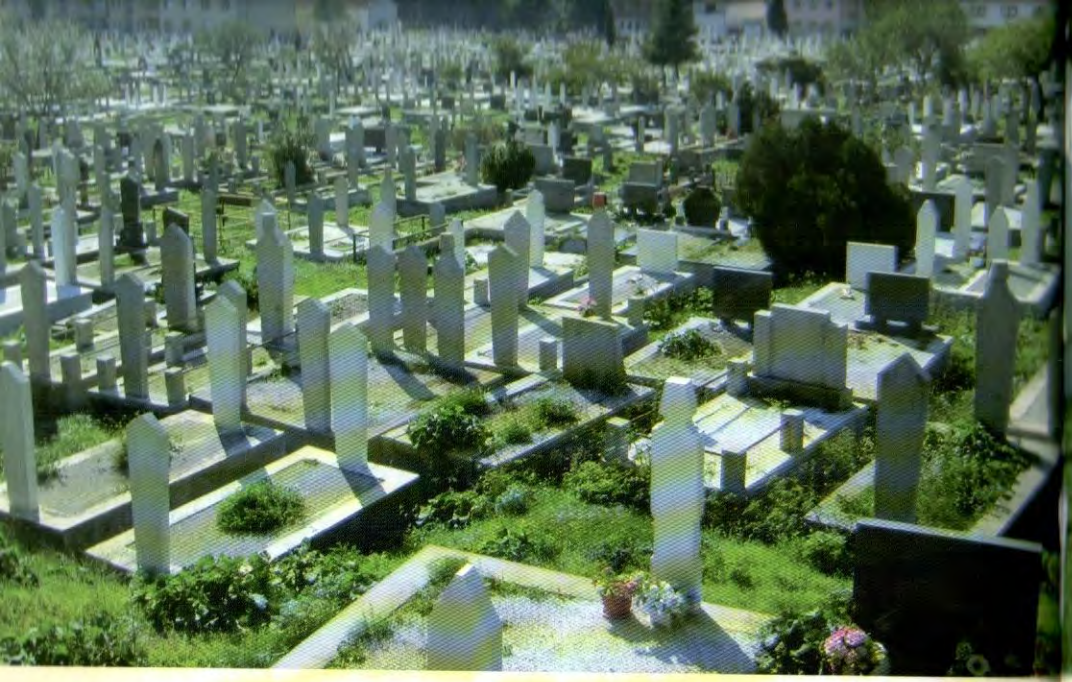

ŠARIĆA HAREM

Centralni je i najveći harem u Mostaru. Lociran je uz Ibrahim-age Šarića džamiju na Luci i prostire se između mostarskih naselja Luka i Tekija na južnom ulazu u Mostar. U Šarića haremu su ukopani: Gaštan Nedžad, Husović Šućro, Redžić Edhem i Gaković Omer.

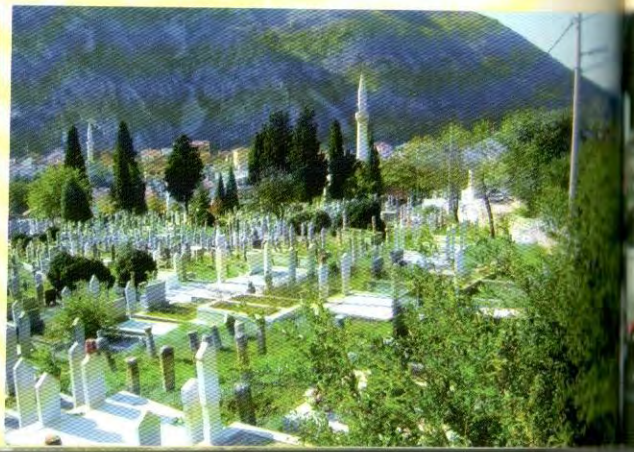

ŠARIĆA POTHAREM

Nalazi se na Luci, preko puta Šarića harema. Nekada su oba harema predstavljala jednu cjelinu, ali je za vrijeme austrougarske vlasti kroz harem napravljen put i tako ga podijelio na dva dijela. U narodu je poznat i kao Šejh Jujin harem. Haremom dominira turbe podignuto mostarskom muftiji i intelektualcu Mustafi Ejubović Šejh Juji (1651 – 1707). U ovom haremu se nalazi drugo po veličini šehidsko mezarje u Mostaru. U Šarića potharemu su ukopani: Aličić Nefa – Hajra, Čopelj Fikret, Čopelj Vahid, Ćorić Idriz, Ćorić Ramiz, Duraković Asim, Gadara Dervo, Gaštan Ibro, Husović Ramiz, Kosović Muhidin, Mahinić Suvad, Merzić Almir, Omerika Eldar, Omerika Senad, Pajević Mirsad, Šehić Mirsad i Šendro Meho.

LISKA HAREM

Nalazi se u staroj Liska ulici, preko puta Dispanzera. Karakterističan po tome što je to prvi mostarski harem u kojem su se ukopavali oginuli vojnici i civili od aprila 1992. do maja 1993. godine, za vrijeme resije JNA/VJ i "Vojske Republike Srpske" na Mostar. U ovom haremu ukopani: Baralija Mustafa, Demirović Selim, Kajan Alija-Ale, Pobrić ustafa i Tinjak Ejub.

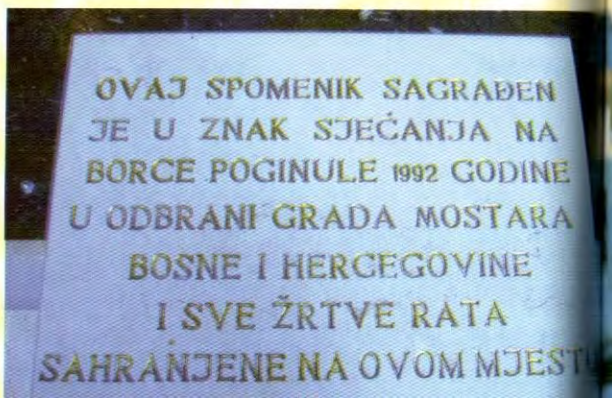

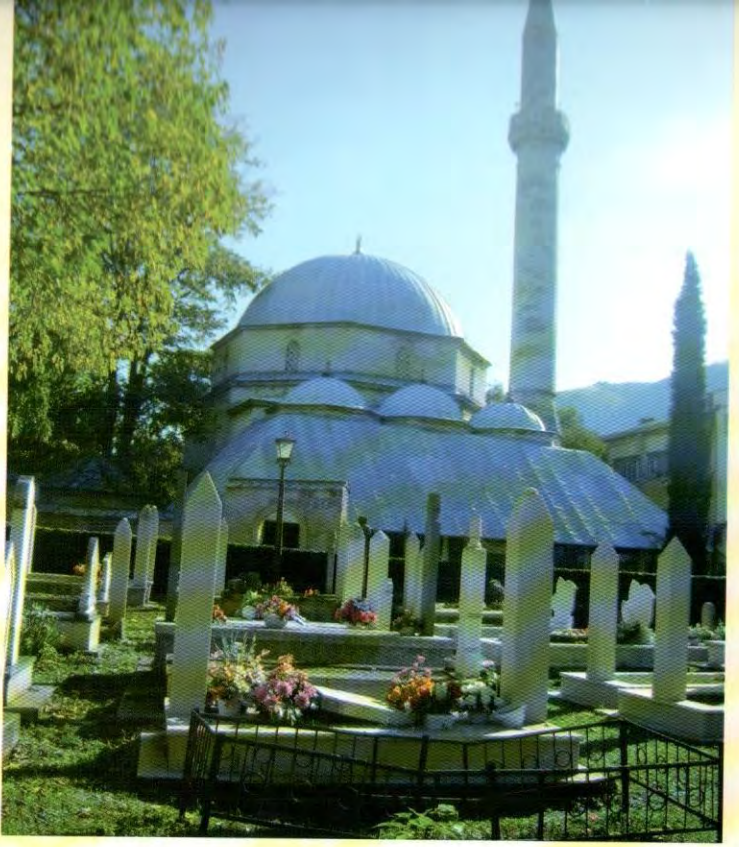

ŠEHITLUCI KOD KARAĐOZ-BEGOVE DŽAMIJE

Nalaze se preko puta hadži Mehmed-bega Karađoza džamije, na uglu istoimene i Braće Feića ulice. Šehitlucima dominira turbe podignuto mostarskom pjesniku Osmanu Đikiću (1879-1912). U ovim šehitlucima su ukopani: Brajević Senad, Demić Edin, Halvadžija Mirsad i Jugo Amir.

HAREM U DRAČEVICAMA

Harem je lociran u naselju Dračevice, sa desne strane puta Mostar-Nevesinje. Novijeg je datuma i popunjen je jednim dijelom. U ovom haremu su ukopani: Crnomerović Rasim, Droce Kemal i Pobrić Dževad.

HAREM U KOČINAMA

Harem je lociran iznad mostarskog prigradskog naselja Kočine, neposredno iznad novoizgrađenog puta Opine-Kočine-Gnojnice. U narodu je poznat i kao „Tetin harem". U ovom haremu su ukopani: Milišić Muharem i Pobrić Ismet.

HAREM GLAVICA U KOČINAMA

Lociran je iznad centralnog dijela naselja Kočine. U narodu je znat kao harem „Glavica". U ovom haremu je ukopan Pobrić Adem.

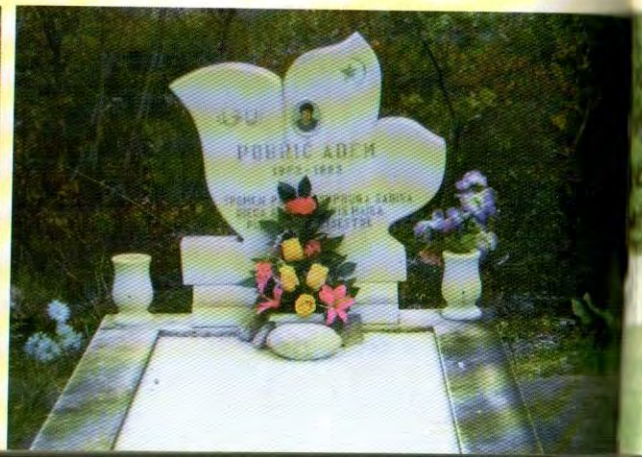

HAREM LJESKOVAC

Lociran je na sjevernom izlazu naselja Lišani, oko dvije stotine metara lijevo od puta Potoci-Rujišta. Novijeg je datuma, samo jednim dijelom popunjen, i jedan je od najvećih harema u Hercegovini. U ovom haremu su ukopani: Demić Kemal i Kaminić Husein-Huso.

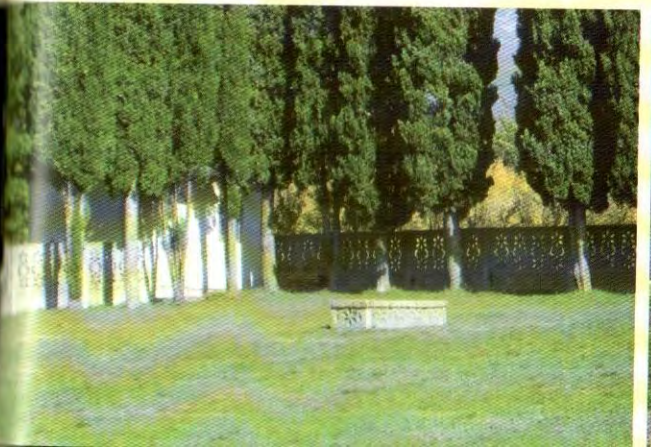

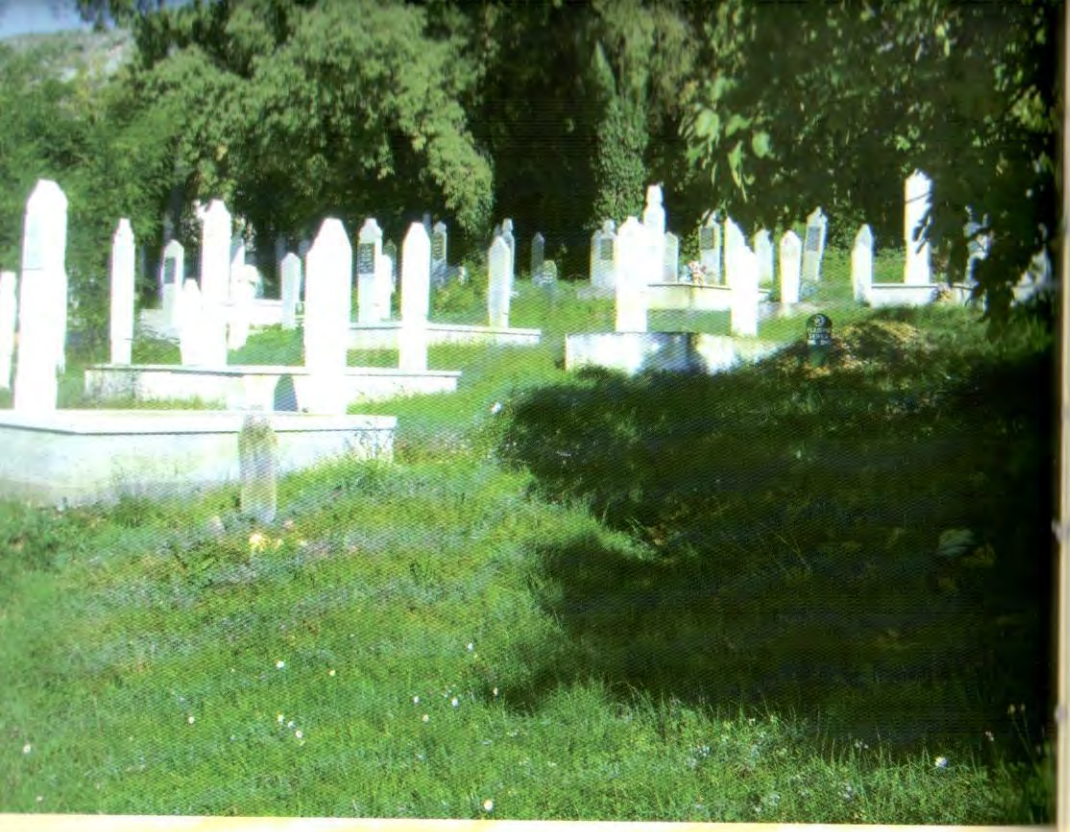

HAREM KRULJEV PODRUM U GNOJNICAMA

Harem je lociran u Gnojnicama, na uzvišenju, lijevo od raskrsnice teva Mostar-Nevesinje-Gnojnice. Pored nišana novijeg datuma isutni su i stari nišani sa gotovo nevidljivim natpisima. U ovom remu je ukopan Kaminić Mustafa.

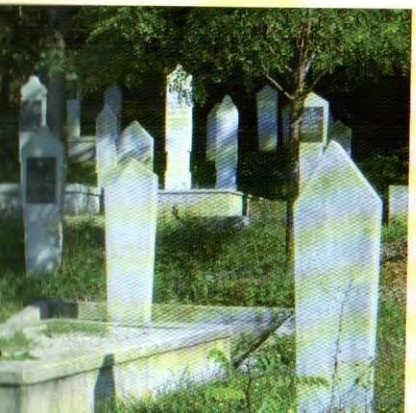

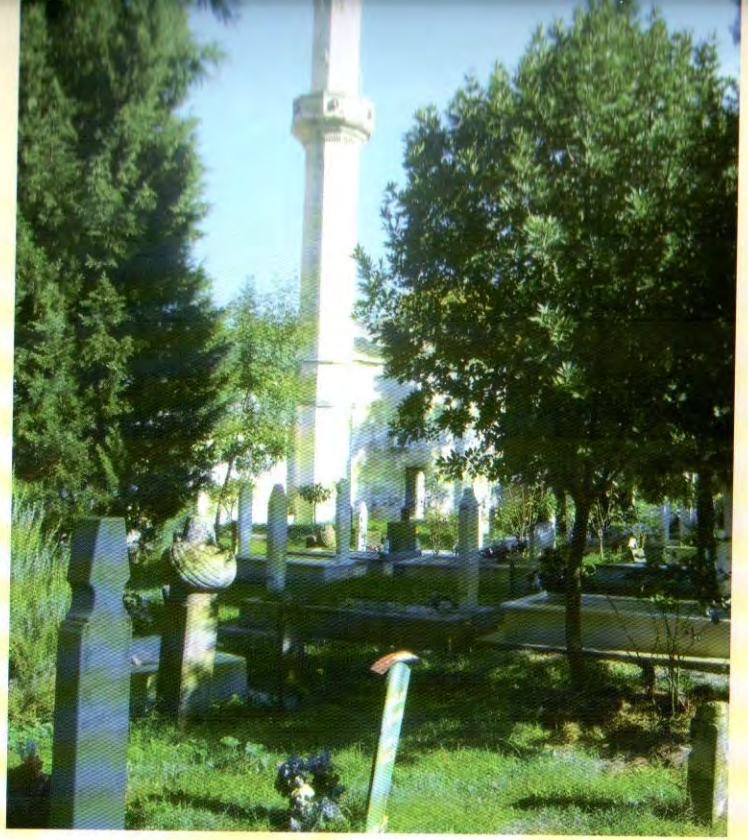

HAREM NA BALINOVCU

Harem je lociran uz Baba Beširovu džamiju na zapadnom izlazu iz Mostara na Balinovcu. Za vrijeme agresije Hrvatske vojske i "Hrvatskog vijeća obrane" na Mostar u haremu je bio ukopan veliki broj Bošnjaka čija su tijela kasnije razmijenjena. U ovom haremu je ukopan Zlojo Ahmet.

MEMORIJALNI CENTAR KOVAČI U SARAJEVU

Centralno šehidsko mezarje koje se nalazi u sarajevskom naselju Kovači. Podijeljeno je cijelom dužinom ulicom Širokac na staro osmansko i novo šehidsko mezarje. Šehitlucima dominira turbe podignuto prvom predsjedniku Republike Bosne i Hercegovine rahmetli Aliji Izetbegoviću a ispred šehidskog mezarja je ukopan i ratni komandant Armije Republike Bosne i Hercegovine rahmetli Rasim Delić. U Memorijalnom centru Kovači su ukopani: Ćušić Mehmed, Handžo Omer, Milišić Edhem, Pitić Ibro – Ibrica i Šikalo Smail – Smajo.

ŠEHIDSKO MEZARJE NA POMOĆNOM IGRALIŠTU STADIONA KOŠEVO U SARAJEVU

Šehidsko mezarje je nastalo na pomoćnom igralištu stadiona Koševo“ u Sarajevu. Jedno je od najvećih i najuređenijih šehidskih mezarja u Bosni i Hercegovini. Šehitlucima dominira obelisk sa pisanim imenima svih šehida koji su tu ukopani. U ovom mezarju su kopani: Ćorić Avdija, Merzić Haris i Merzić Kemal.

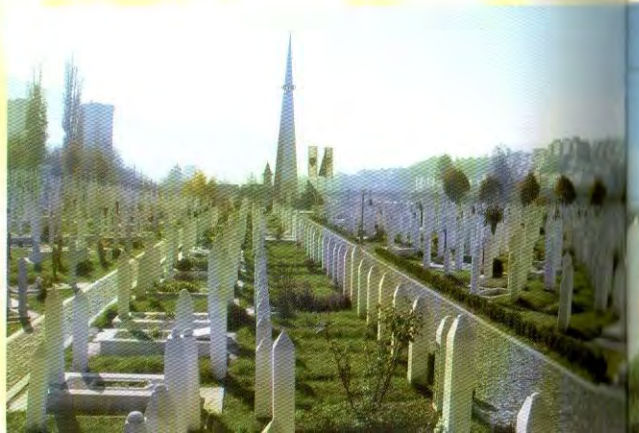

GRADSKO GROBLJE LAV U SARAJEVU

Locirano je u ulici Patriotske lige između KBC „Koševo“ i Sportskog kompleksa „Zetra“. Grobljem dominira velika statua lava po kojem i nosi naziv. U sklopu groblja se nalazi i veliko šehidsko mezarje u kome su ukopani: Čagalj Avdo, Đuliman Suad i Omerika Fadil.

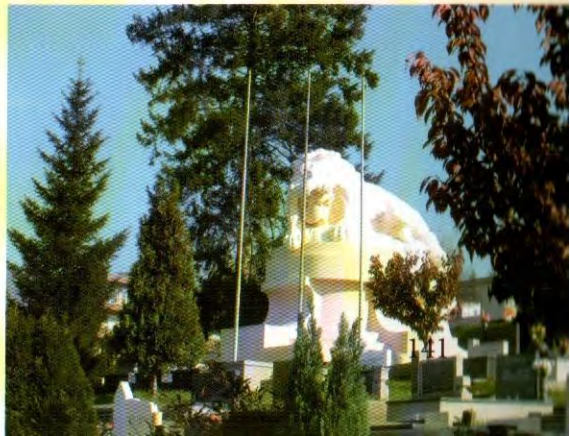

ŠEHIDSKO MEZARJE BUĆA POTOK U SARAJEVU

Locirano je u dvorištu Osnovne škole „Avdo Smailović“ u ulici Adema Buća u Sarajevu i u neposrednoj je blizini mjesne džamije. U ovim šehitlucima su ukopani: Dedović Dervo, Gačanica Alija i Muraspahić Salko.

HAREM ŽELJEZNIČKE INDUSTRIJSKE ŠKOLE (ŽIŠ) U SARAJEVU

Harem je lociran u naselju Alipašin Most, u dvorištu Željezničke industrijske škole u Sarajevu, koja je za vrijeme agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu služila kao kasarna 2. Viteške brigade. Jedno je od najuređenijih šehidskih mezarja u Bosni i Hercegovini. U ovim šehitlucima su ukopani: Čolakhodžić Salko i Đuliman Osman.

HAREM MAHMUTOVAC U SARAJEVU

Harem je lociran u sarajevskom naselju Mahmutovac u dvorištu mjesne džamije Paje. U ovom haremu je ukopan Lojić Hamdija.

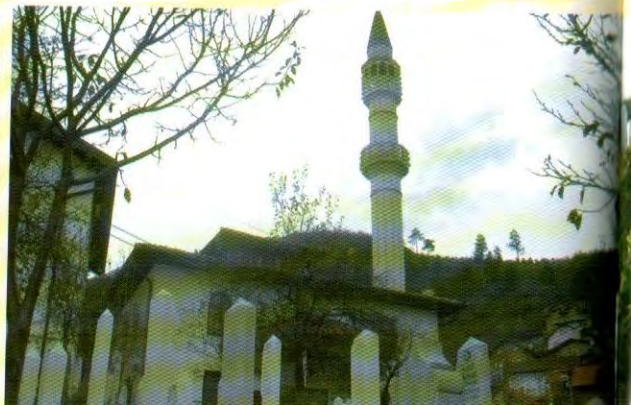

ŠEHIDSKO MEZARJE BUTMIR U SARAJEVU

Locirano je između ulica Izeta Čomare i Ilirske u dvorištu butmirske džamije izgrađene neposredno prije agresije na Bosnu i Hercegovinu, koja je u istoj potpuno uništena, te nakon rata ponovo obnovljena. Šehitlucima dominira spomen obilježje sa imenima ukopanih šehida i fontana sa prirodnim izvorom. Pored ovoga u neposrednoj blizini je i drugo šehidsko mezarje koje se nalazi uz aerodromsku pistu. U ovim šehitlucima je ukopan Pajević Ahmet.

HAREM SOUKBUNAR U SARAJEVU

Harem Vilina vlas, u narodu poznat i kao harem Soukbunar, lociran u istoimenom naselju u općini Centar u Sarajevu. Unutar harema se lazi i šehidsko mezarje u kojem je ukopan Redžić Igbal.

HAREM TOKA U SARAJEVU

Harem se nalazi u sarajevskom naselju Toka, u dvorištu Ašik Memi džamije u narodu poznate kao Toka džamija koja je sagrađena u 16. vijeku. U neposrednoj blizini harema je izgrađeno turbe i spomen česma.U haremu je ukopano jedanaest šehida među kojima i Lojić Hamid.

ŠEHIDSKO MEZARJE MISOČA U ILIJAŠU

Locirano je u naselju Misoča u Ilijašu.U ovim šehitlucima su kopavani poginuli pripadnici Armije Republike Bosne i Hercegovine 992. godine dok Ilijaš nije pao pod kontrolu JNA/VJ i "Vojske Republike rpske". Nakon rata mezarje je ograđeno i uređeno. U ovim šehitlucima e ukopan Glamoč Vahid.

JAHORINA

Na vrletima Jahorine, pri pokušaju deblokade Sarajeva, poginuo je Jugo Muharem-Mušan, čije tijelo do danas nije pronađeno.

ŠEHIDSKO MEZARJE U KONJICU

Nalazi se u starom haremu u dvorištu Čaršijske džamije u Konjicu. U ovim šehitlucima su ukopani: Čagalj Šemso-Sultan, Pajević Esad i Ploskić Mujo.

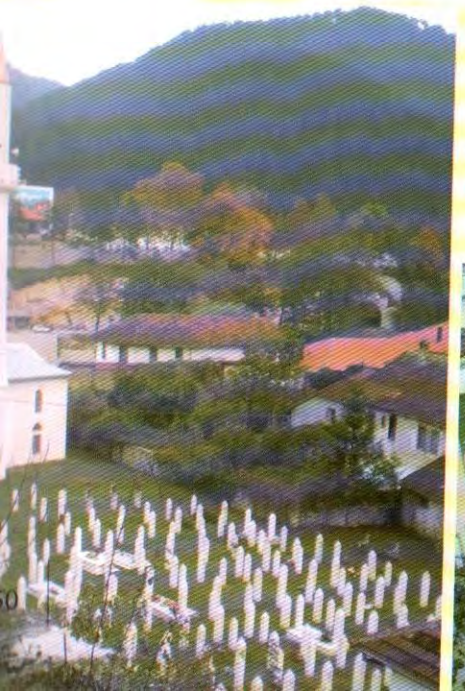

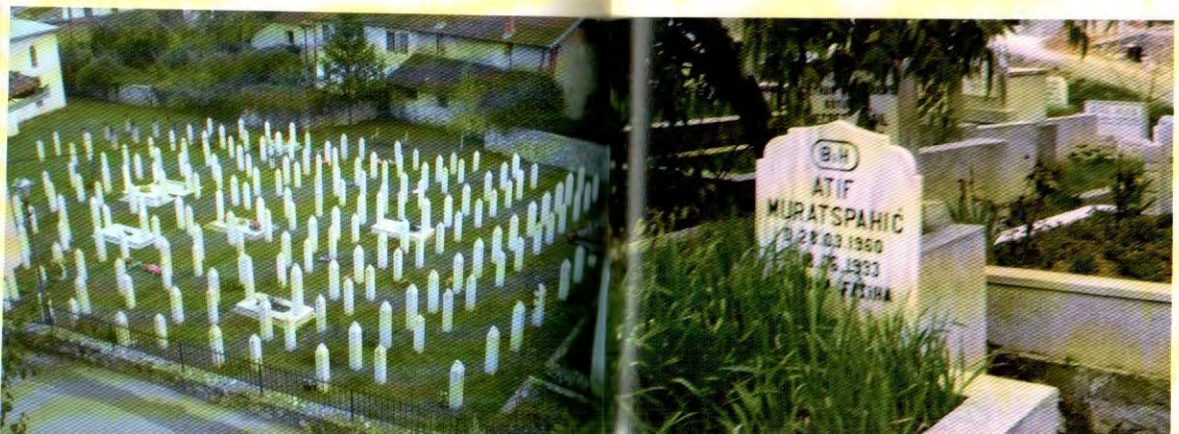

HAREM U ISTAMBULU-REPUBLIKA TURSKA

U ovom haremu je ukopan Muraspahić Atif. Nišane su podigli ranjenici Armije Republike Bosne i Hercegovine koji su se zatekli na liječenju u Istambulu u momentu njegove smrti.

IZ GRUDI TOPLINA NEKA SINE,
NEĆU ŽALITI ŽIVOT SVOJ DA DAM
ZA IME BOSNE I HERCEGOVINE

ŠIKALO SMAIL
NOSILAC ZLATNOG LJILJANA I
MEDALJE ZA HRABROST

RANJEN 01.12.1992. GODINE
PREMINUO 08.12.1992. GODINE

U ZNAK SJEĆANJA I ZAHVALNOSTI
OPĆINA NOVI GRAD SARAJEVO,
PODIŽE SPOMEN OBILJEŽJE

SARAJEVO, JUNI 2008. GODINE

U ovom dijelu knjige namjera autora nije usmjerena na detaljnu analizu razmjera agresije i drugih oblika zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava na općinu Nevesinje u smislu ljudskih žrtava u odbrambeno-oslobodilačkom ratu 1992-1995. godina, ali radi čitaočeve spoznaje i budućih generacija, potrebno je iznijeti analitičke podatke i na ovaj način pojasniti žestinu i brutalnost agresorskih razaranja, ali i odlučnost nevesinjskih gazija da odbrane svoj narod i svoju domovinu.

BROJ POGINULIH PREMA MJESTU POGIBIJE

R.B.	MJESTO POGIBIJE	BROJ POGINULIH
	MOSTAR I OKOLINA	
1.	Grad Mostar	48
2.	Bijelo Polje	11
3.	Brdo Ćućurak u blizini Bijelog Polja	1
4.	Livač	2
5.	Rošci	1
6.	Brdo Obalj	1
7.	Porim	2
8.	Vrapčići	4
9.	Gnojnice	1
10.	Kočine	1
11.	Ravnice-Džihine kuće	2
12.	Podveležje-Vučija glava	2
13.	Podveležje-Svetigora	1
14.	Relej na Veleži	1
15.	Vranjevići	1
16.	Potoci	2
17.	Raštani	2
18.	Brkanovo brdo	1
19.	Lakševine-Buna	1
20.	Velika oštra	1
21.	Grabovica	1
	UKUPNO	**87**
	KONJIC I OKOLINA	
22.	Grad Konjic-Ćuprija	2
23.	Bukove glave	1
24.	Treskavica	1
25.	Selo Brda	1
	UKUPNO	**5**
	SARAJEVO I OKOLINA	
26.	Sarajevo-uži dio grada	6
27.	Azići-Stup	3

28.	Butmir	1
29.	Otes	1
30.	Nedžarići	1
31.	Sokolje-Rajlovac	1
32.	Rajlovac	1
33.	Trebević	1
34.	Brdo Žuč-kota 850	2
35.	Vojničko polje	1
36.	Jahorina	1
	UKUPNO	**19**
37.	Misoča-Ilijaš	1
38.	Selo Ledići-Trnovo	1
39.	Donji Kotorac	1
	UKUPNO	**3**
	UKUPNO POGINULIH	**114**

Mjesta pogibije pokazuju da su nevesinjske gazije ginule na trideset devet različitih borbenih položaja, koji su bili od presudnog značaja za uspješnu odbranu slobodne teritorije. Najviše njih je poginulo u «Šantićevoj» ulici, braneći Mostar, zatim u Bijelom Polju, brdu Žuč, i drugim mjestima Sarajeva... Ondje gdje su oni ginuli neprijatelj nikada nije mogao naprijed.

STAROSNA DOB ŠEHIDA PREMA GODINAMA POGIBIJE

R.B.	STAROSNA DOB	GODINA POGIBIJE-SMRTI					UKUPNO
		1992.	1993.	1994.	1995.	1996.	
1.	Do 18. godina	—	2	—	—	—	2
2.	18-25 godina	3	18	2	1	—	24
3.	25-30 godina	5	20	4	3	—	32
4.	30-35 godina	—	18	4	1	—	23
5.	35-40 godina	3	5	2	—	—	10
6.	40-50 godina	6	6	4	3	—	19
7.	50-60 godina	1	2	1	—	—	4
8.	Iznad 60 godina	—	—	—	—	—	—
	UKUPNO	**18**	**71**	**17**	**8**	—	**114**

Patriotsko opredjeljenje i spoznaja o ugroženosti Bošnjaka i države Bosne i Hercegovine najbolje pokazuje činjenica da su gotovo svi Nevesinjci od 16 do 60 godina čvrsto stali na branik domovine. Najveći teret u toj borbi je podnijela nevesinjska mladost, što potvrđuje činjenica o 81 poginulom pripadniku Armije i MUP-a Republike Bosne i Hercegovine u starosnoj dobi do 35 godina, ili 71% od ukupnog broja poginulih.

ŠEHIDSKA MEZARJA I HAREMI SA BROJEM UKOPANIH

RED. BROJ.	NAZIV HAREMA-ŠEHITLUKA	MJESTO	BROJ UKOPANIH
1.	Mostarski šehitluci	Mostar	48
2.	Šarića potharem	Mostar	17
3.	Liska harem	Mostar	5
4.	Šehitluci kod Karađoz-begove džamije	Mostar	4
5.	Harem u Dračevicama	Dračevice	3
6.	Harem Ljeskovac-Lišani	Bijelo Polje	2
7.	Šarića harem	Mostar	4
8.	Harem na Balinovcu	Mostar	1
9.	Harem Kruljev podrum	Gnojnice	1
10.	Harem u Kočinama	Kočine	2
11.	Harem Glavica u Kočinama	Kočine	1
12.	Šehidsko Mezarje u Konjicu	Konjic	3
13.	Gradsko groblje Lav Sarajevo	Sarajevo	3
14.	Harem Mahmutovac u Sarajevu	Sarajevo	1
15.	Harem Željezničke industrijske škole (ŽIŠ) u Sarajevu	Sarajevo	2
16.	Šehidsko mezarje na pomoćnom stadionu Koševo	Sarajevo	3
17.	Memorijalni centar Kovači	Sarajevo	5
18.	Šehidsko mezarje Buća Potok u Sarajevu	Sarajevo	3
19.	Šehidsko mezarje Misoča u Ilijašu	Ilijaš	1
20.	Šehidsko mezarje u Butmiru	Sarajevo	1
21.	Harem Soukbunar	Sarajevo	1
22.	Harem Toka u Sarajevu	Sarajevo	1
23.	Harem u Istambulu – Republika Turska	Istambul	1
24.	NN-jedno tijelo na Jahorini nije pronađeno	Jahorina	1
	UKUPNO		**114**

Šehidska mezarja i haremi u kojima su ukopani nevesinjski šehidi jasno pokazuju da su se Nevesinjci odvažno i hrabro borili za svaki pedalj Bosne i Hercegovine, sanjajući dan kada će u toj borbi doći do svojih domova iz kojih su nasilno protjerani.

NAZIVI VOJNIH JEDINICA, MJESTO FORMIRANJA I BROJ POGINULIH PRIPADNIKA

ED. ROJ.	NAZIVI VOJNIH JEDINICA	MJESTO	BROJ POGINULIH
1.	41. motorizovana brigada	Mostar	33
2.	Samostalni bataljon „Nevesinje“	Mostar	21
3.	449. istočnohercegovačka brdska brigada	Bijelo Polje	8
4.	MUP R BiH SJB Mostar	Mostar	6
5.	10. brdska brigada	Sarajevo	5
6.	Vod za obezbjeđenje Komande 4. korpusa A RBiH	Mostar	5
7.	101. motorizovana brigada	Sarajevo	3
8.	2. motorizovana Viteška brigada	Sarajevo	3
9.	5. motorizovana brigada	Sarajevo	3
10.	43. brdska brigada	Konjic	3
11.	102. motorizovana brigada	Sarajevo	3
12.	48. brdska brigada	Blagaj	2
13.	Samostalni bataljon odbrane	Mostar	2
14.	15. motorizovana brigada Sarajevo	Sarajevo	1
15.	45. brdska brigada Buturović Polje	Buturović Polje	1
16.	1. motorizovana brigada	Sarajevo	1
17.	126. brdska brigada	Ilijaš	1
18.	447. brdska brigada	Bijelo Polje	1
19.	447.oslobodilačka lahka brigada	Grabovica	1
20.	Specijalna jedinica „Bosna 4.“	Mostar	1
21.	Samostalni bataljon „Šargan“	Mostar	1
22.	50. mješoviti artiljerijski divizion (MAD)	Mostar	1
23.	4. motorizovana brigada Viteška „Butmir“	Sarajevo	1
24.	4. muslimanska brigada	Konjic	1
25.	Vojna policija 4. korpusa A RBiH	Mostar	1
26.	442. brdska brigada	Vranjevići	1
27.	Obavj. služba 2. operativne grupe	Sarajevo	1
28.	TO Nevesinje-poginuo u Mostaru	Mostar	1
29.	CZ (angažovana od strane 4. korpusa A RBiH)	Mostar	1
30.	Vojni ljekar ambulante Otes	Sarajevo	1
	UKUPNO		**114**

Nazivi vojnih jedinica, u kojima su se borile nevesinjske gazije, pokazuje da su se pored jedinica 4. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine uključivali u najelitnije vojne jedinice čija je zona odgovornosti bila čitava Bosna i Hercegovina, zavisno od trenutne potrebe za njihovim angažovanjem.

DOBITNICI RATNIH PRIZNANJA SA VRSTOM I BROJEM ODLIKOVANJA

RED. BROJ.	NAZIV ODLIKOVANJA	UKUPNO DOBITNIKA
1.	Ratno priznanje značka „Zlatni Ljiljan“	17
2.	Ratno priznanje „Zlatna policijska značka“	6
3.	Ratno priznanje „Srebrena policijska značka“	1
4.	Ratno priznanje „Medalja za hrabrost“	2
5.	Ratno priznanje „Gazijska povelja“	2
	UKUPNO	**28**

Da je nevesinjskim gazijama bošnjački narod i država Bosna i Hercegovina bila važnija od vlastitog života, te o kakvim se neustrašivim borcima radi, najbolje pokazuje činjenica da je svaki četvrti nevesinjski šehid dobitnik nekog od najvećih ratnih priznanja.

BROJ POGINULIH PRIPADNIKA ARMIJE I MUP-a REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE PRILIKOM NAPADA JNA/VJ, „VOJSKE REPUBLIKE SRPSKE“, HRVATSKE VOJSKE I „HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE“, TE NESREĆNIM SLUČAJEVIMA

RED. BROJ.	POGINULI PRIPADNICI ARMIJE I MUP-a REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE U SUKOBU SA:	UKUPNO POGINULIH
1.	JNA/VJ i “Vojskom Republike Srpske”	44
2.	Hrvatskom vojskom i “Hrvatskim vijećem obrane”	63
3.	Poginuli nesretnim slučajem	7
	UKUPNO	**114**

Bez obzira što su gotovo sve vrijeme agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu bili u borbama sa JNA/VJ i „Vojskom Republike Srpske“ najveći broj poginulih Nevesinjaca (55,2%) je u borbama sa Hrvatskom vojskom i „Hrvatkim vijećem obrane“.

ČINOVANI POGINULI PRIPADNICI ARMIJE I MUP-a REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE SA NAZIVIMA ČINOVA I BROJEM ČINOVANIH

RED. BROJ.	NAZIV ČINA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE	UKUPNO ČINOVANIH
1.	Pukovnik Armije Republike Bosne i Hercegovine	4
2.	Major Armije Republike Bosne i Hercegovine	4
3.	Kapetan Armije Republike Bosne i Hercegovine	5
4.	Natporučnik Armije Republike Bosne i Hercegovine	5
5.	Poručnik Armije Republike Bosne i Hercegovine	12
6.	Nadčelnik Armije Republike Bosne i Hercegovine	1
7.	Nadvodnik Armije Republike Bosne i Hercegovine	1
UKUPNO		**32**

Osim što su se hrabro borile, nevesinjske gazije su se isticale i u komandnoj strukturi jedinica Armije i MUP-a Republike Bosne i Hercegovine, što dokazuju formacijska mjesta zamjenika komandanta . korpusa, komandanata brigada, bataljona i komandira četa, a svaki etvrti poginuli Nevesinjac je bio činovan nekim od činova Armije Republike Bosne i Hercegovine.

BROJ I SPOLNA STRUKTURA DJECE KOJA SU OSTALA IZA POGINULIH PRIPADNIKA ARMIJE I MUP-a REPUBLIKE BOSNE i HERCEGOVINE

RED. BROJ.	DJECA POGINULIH PRIPADNIKA A RBiH i MUP-a PREMA SPOLU	UKUPNO DJECE
1.	Muške	63
2.	Ženske	55
UKUPNO		**118**

PREGLED POGINULIH PREMA VRSTI ZANIMANJA

RED. BROJ	NAZIV ZANIMANJA	BROJ
1.	Automehaničar	2
2.	Aviolimar	2
3.	Doktor medicine	1
4.	Drvni tehničar	1
5.	Ekonomski tehničar	2
6.	Električar	1
7.	Elektrotehničar	6
8.	Frezač	1
9.	Građevinski tehničar	1
10.	Inženjer mašinstva	1
11.	Konobar	2
12.	Kuhar	1
13.	Lakirer	1
14.	Limar	1
15.	Mašinbravar	17
16.	Mašinski tehničar	13
17.	Metalobrusač	1
18.	Metalostrugar	2
19.	Osnovna škola	12
20.	Penzioner	1
21.	Pirotehničar	1
22.	Poljoprivredno prehrambeni tehničar	1
23.	RTV mehaničar	1
24.	Srednja vojna škola	1
25.	Staklorezac	2
26.	Stolar	2
27.	Student	5
28.	Šumarski tehničar	1
29.	Tekstilni tehničar	1
30.	Tokar	1
31.	Trgovac	4
32.	Učenik	4
33.	Varilac	1
34.	Viša ekonomska škola	1
35.	VKV bravar	1
36.	VKV Bravar-varilac	1
37.	VKV tesar	1
38.	VKV trgovac	1
39.	VKV vozač	3
40.	Vodoinstalater	3
41.	Vojna akademija	3
42.	Vozač	2
43.	Zidar	4
	UKUPNO	114

BROJ POGINULIH PREMA GODINAMA I MJESECIMA POGIBIJE

GODINA	MJESEC U GODINI												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
1992.	—	—	—	—	1	—	4	5	1	1	2	4	**18**
1993.	2	1	2	1	12	8	15	5	16	4	4	1	**71**
1994.	5	—	—	—	—	—	—	—	1	3	8	—	**17**
1995.	—	—	—	—	—	4	1	1	—	2	—	—	**8**
1996.													
UKUPNO	**7**	**1**	**2**	**1**	**13**	**12**	**20**	**11**	**18**	**10**	**14**	**5**	**114**

Najkrvavije borbe, sa najvećim brojem poginulih, Armija Republike osne i Hercegovine, pa tako i Nevesinjci, je vodila na ovim prostorima junu i julu 1992., te novembru 1994. godine u vrijeme agresije Srbije Crne Gore (Savezna Republika Jugoslavija) sa JNA/VJ i „Vojskom epublike Srpske", te od maja 1993. godine do februara 1994. godine u gresiji Hrvatske vojske i „Hrvatskog vijeća obrane".

PREGLED POGINULIH PREMA STRUČNOJ SPREMI

KATEGORIJA	BROJ
OSNOVNA ŠKOLA	12
UČENICI SREDNJIH ŠKOLA	4
STUDENTI	5
SSS-KV	79
VKV	7
VIŠA STRUČNA SPREMA	1
VISOKA STRUČNA SPREMA	5
OSTALI	1
UKUPNO	**114**

RATNA PRIZNANJA I ODLIKOVANJA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

ORDEN SLOBODE

"Orden slobode dodjeljuje se za zvanredne uspjehe u rukovođenju komandovanju najvećim vojnim edinicama i ustanovama u ratu" (Uredba a zakonskom snagom o odlikovanjima BiH, Sl. list RBiH, br. 9 od 25. aprila 994. čl. 10. tačka 2.).

ORDEN ZLATNOG GRBA SA MAČEVIMA

"Orden zlatnog grba sa mačevima odjeljuje se pripadnicima oružanih naga Republike koji su u borbi protiv eprijatelja izvršili djela u kojima je šla do snažnog izražaja njihova lična rabrost ili koji su se na bojnom polju aročito istakli ličnom hrabrošću. Orden atnog grba sa mačevima za takva djela odjeljuje se i građanima.

Ovaj orden dodjeljuje se i građanima oji su u izuzetno opasnim situacijama, pašavajući ljudske živote ili materijalna obra ispoljili iznavrednu ličnu rabrost." (čl. 10. tačka 7. Uredbe...).

ORDEN HEROJA OSLOBODILAČKOG RATA

"Orden heroja oslobodilačkog rata dodjeljuje se pripadnicima oružanih snaga Republike i drugim građanima koji su se istakli izvanrednim junačkim podvizima u borbi protiv neprijatelja i koji predstavljaju naročiti primjer junaštva. Orden heroja oslobodilačkog rata može se, pod istim uvjetima, izuzetno dodjeljivati vojnim jedinicama i ustanovama" (čl. 10. tačka 3. Uredbe...).

ORDEN ZLATNOG LJILJANA SA ZLATNIM VIJENCEM

"Orden zlatnog ljiljana sa zlatnim vijencem dodjeljuje se za naročite zasluge stečene u borbi protiv neprijatelja za oslobođenje naše zemlje, za organiziranje i učvršćivanje odbrane, sigurnosti i nezavisnoti zemlje za zasluge u izgradnji demokratskih odnosa, kao i za zasluge u oblasti privrede, nauke, kulture i sporta". (čl. 10. tačka 8. Uredbe...).

ORDEN ZLATNOG LJILJANA SA SREBRENIM VIJENCEM

"Orden zlatnog ljiljana sa srebrenim vijencem dodjeljuje se za naročite zasluge stečene u borbi protiv neprijatelja za oslobođenje naše zemlje, za organiziranje i učvršćivanje odbrane, sigurnosti i nezavisnoti zemlje, za zasluge u izgradnji demokratskih odnosa, kao i za zasluge u oblasti privrede, nauke, kulture i sporta". čl. 10. tačka 8. Uredbe...).

ORDEN ZA VOJNE ZASLUGE SA ZLATNIM MAČEVIMA

"Orden za vojne zasluge sa zlatnim načevima se dodjeljuje starješinama ojnih jedinica i ustanova, koji svojim rimjerom i umješnošću u radu u jedinici, dnosno ustanovi kojom rukovode, oprinose ostvarivanju postavljenih adataka, ili koji su u jedinici ili ustanovi vorili uvjete za postizanje izuzetnih ezultata, ili koji se odlikuju takvim arješinskim i vojničkim osobinama da uže za primjer drugima". (čl. 10. tačka . Uredbe...).

ORDEN ZA VOJNE ZASLUGE SA SREBRENIM MAČEVIMA

"Orden za vojne zasluge sa srebrenim mačevima se dodjeljuje starješinama vojnih jedinica i ustanova, koji svojim primjerom i umješnošću u radu u jedinici, odnosno ustanovi kojom rukovode, doprinose ostvarivanju postavljenih zadataka, ili koji su u jedinici ili ustanovi stvorili uvjete za postizanje izuzetnih rezultata, ili koji se odlikuju takvim starješinskim i vojničkim osobinama da služe za primjer drugima". (čl. 10. tačka 10. Uredbe...).

MEDALJA ZA HRABROST

"Medalja za hrabrost dodjeljuje se pripadnicima oružanih snaga Republike koji su u borbi protiv neprijatelja izvršili jedno ili više djela u kojima je došla do izražaja njihova lična hrabrost.

Ova medalja dodjeljuje se za takva djela i građanima. Medalja za hrabrost dodjeljuje se građanima koji u opasnim situacijama spašavajući ljudske živote i materijalna dobra izvrše djelo u kome je došla do izražaja njihova lična hrabrost". (čl. 11. tačka 2. Uredbe...).

MEDALJA ZA VOJNE ZASLUGE

"Medalja za vojne zasluge dodjeljuje tarješinama i vojnicima koji svojim njerima u ratu značajno doprinose arivanju postavljenih zadataka ili se odlikuju takvim starješinskim vojničkim osobinama da služe za njer drugima.

Ova medalja dodjeljuje se i građa-a u vojnim jedinicama i ustanovama, i preduzećima, državnim licima koji im primjerom značajno doprinose arivanju zadataka od posebnog osrednog značaja za odbranu". (čl. tačka 5. Uredbe...).

RATNO PRIZNANJE ZNAČKA "ZLATNI LJILJAN"

"Ratno priznanje, značka "Zlatni ljiljan", dodjeljuje se pripadnicima oružanih snaga koji su se naročito istakli u oružanom suprotstavljanju agresoru, doprinijeli proširenju slobodnih dijelova Republike, izvršili više djela u kojima je došla do izražaja njihova lična hrabrost i požrtvovanje, pri čemu su agresoru naneseni znatni gubici u ljudstvu i materijalnim sredstvima (Službeni list RBiH, br. 37, od 31. 12. 1994.).

RATNO PRIZNANJE "ZLATNA POLICIJSKA ZNAČKA" "SREBRENA POLICIJSKA ZNAČKA"

Dobitnik ratnog priznanja ili odlikovanja, u smislu ovog Zakona, smatra se državljanin Bosne i Hercegovine, koji je u periodu iz člana 1. ovog Zakona, više puta iskazao ličnu hrabrost, požrtvovanost i lični doprinos u borbi za odbranu i oslobođenje Bosne i Hercegovine, odnosno koji se naročito istakao u oružanom suprotstavljanju agresoru, ili koji je doprinio proširenju slobodnih dijelova Bosne i Hercegovine, pa mu je u skladu sa propisima dodijeljeno ratno priznanje ili odlikovanje.

("Službene novine FBiH", br. 53/04, član 2 Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica).